

Приведените по-обемни цитати са предназначени да акцентират върху начина, по който инструменталистите изразяват собствените си познания за протичането на маскарадните обреди като участници в тях. Очевидно е същественото място на музиканта като двигател на действието, в което специалната "камиларска" или "мечкадарска" инструментална мелодия маркира центъра на събитието - "умирането" и "възкресяването" на "камилата" (съответно спиране на музиката и засвирване) или "разиграването" на "мечката". Чрез употребата на инструментална музика се очертава обредната периферия - движението по пътя, когато или изобщо не се свири, или се изпълняват всякакви (необредни) бавни мелодии по избор на свирача. В маскарадната обредност от други български краища е обичайно музикантът да свири по пътя, тълкуван като гранично пространство (Краев 1989: 226).

Всяко от трите села има свои предпочитания към инструментите, съпровождащи "камилата": в с. Млекарево - кавал, но не и гъдулка³; в с. Сокол - гайда и гъдулка, но не и кавал; в с. Бял кладенец - гайда или кавал с "камилата", гъдулка с "мечката". В подбора на инструменти не се открива закономерност, свързана с функционалната им характеристика, с изключение на музиканта гъдулар, разигравач "мечката". Всъщност този избор е логичен, тъй като маскирането имитира обиколките на цигани мечкадари, които свирят на гъдулки.

Сватба

В публикации на теренни материали, в етнографските и фолклорните архиви съществуват много описания на сватба, записани в повечето случаи от жени в различни български региони. Техните разкази за сватбата са белязани от личния им спомен като участници и наблюдатели в отделни моменти от живота им. Интересно е как се реализира сватбата през погледа на музикантите, как според тях изглежда личната им позиция в обредното действие. Самочувствието на свирача като „най-уважен“ се гради върху особената значимост, както на инструменталната музика, озвучаваща съществени обредни моменти, така и на присъствието му като обредно лице със свои задължения: *"Ний сме най-уважени там. Ний ако не сме, сватбата не мой да върви"* (7).

Свирачите в сватбения обред са представители на мъжката родова линия⁴. Това се доказва и от взаимоотношенията с действащите лица в сватбата. Булката няма никакво отношение към свирачите: *"абер няма с нас тя хич"* (7). Музиканти-